

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет психології
Кафедра загальної та клінічної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи адиктології

Освітня програма «Клінічна та реабілітаційна психологія»
другого (магістерського) рівня вищої освіти

Спеціальність 053 Психологія

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри загальної
та клінічної психології

Протокол № 1 від «28» вересня 2020 р.

Івано-Франківськ-2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи адиктології
Викладач (-і)	Доктор психолог.н., професор Міщиха Лариса Петрівна
Контактний телефон викладача	0999115572
E-mail викладача	Kreativ-i@ukr.net
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	90 год.; кількість кредитів ECTS – 3
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://magpsychol.pu.if.ua
Консультації	згідно розкладу

2. Анотація до курсу

В основу курсу «Основи адиктології» покладено сучасні дослідження адиктивної поведінки, які спираються на уявлення про те, що в основі залежної поведінки лежать структурні зміни в організації особистості, які є первинними та обумовлюють єдність поведінкових розладів та можливість їх взаємопреходу, твердження, що домінування компенсаторних атрибутів у процесі задоволення інтерактивних потреб в колі значущого спілкування особистості призводить до спотворення емоційно-вольової сфери людини, внаслідок чого може виникнути залежність будь-якого типу.

3. Мета та цілі курсу

Мета навчальної дисципліни – поглиблення теоретичних уявлень щодо механізмів формування і функціонування залежної поведінки.

Завдання навчальної дисципліни:

- надати уявлення про психологію адиктивної поведінки як галузі психологічних знань

- розглянути концепції щодо механізмів формування адиктивної поведінки;
- розглянути чинники формування адиктивної поведінки;
- охарактеризувати основні види адиктивної поведінки та методи їхньої психологічної діагностики;
- розглянути підходи та методи психологічної корекції залежних розладів.

4. Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, клінічної та реабілітаційної психології та професійної підготовки у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів психологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

- СК 4. Здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну, профілактично-просвітницьку) з використанням верифікованих методів та технік.
- СК 5. Організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.
- СК 6. Налагоджувати та підтримувати контакти з фаховими спільнотами, ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.
- СК 7. Приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.
- СК 9. Дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.
- СК 10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

СК 11.Здатність створювати, організовувати та реалізовувати психологічний супровід та реабілітацію людини у ситуації хвороби.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних техно.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати їх.

ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР12. Застосовувати відповідну наукову інформацію щодо вирішення проблем профілактики, збереження, відновлення здоров'я та реабілітації та оцінювати її за критеріями адекватності.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1- й семестр	053 Психологія	1 курс	вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін
------------	------------------	------------	----------------	-------------	--------

<p>Тема 1. Девіантна поведінка: структура, механізми, клінічні форми План</p> <p>1. Визначення понять: залежність, адикція, зловживання, звикання, азартна поведінка, надцінне захоплення, патологічний потяг, нав'язливість, компульсія.</p> <p>2. Взаємодія індивіда з реальністю і типи девіантної поведінки.</p> <p>3. Делінквентний тип девіантної поведінки.</p> <p>4. Адиктивний тип девіантної поведінки.</p> <p>5. Патохарактерологічний тип девіантної поведінки.</p>	лекція	<p>1. Бурлачук Л. Ф. Психотерапия: учебник для вузов (психологические модели). СПб.: Питер, 2009. 496 с.</p> <p>2. Змановская Е. В. Девиантология: (Психология отклоняющегося поведения): Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. М.: «Академия», 2004. 288 с.</p> <p>3. Психиатрія і наркологія : підручник. В.Л. Гавенко, В.С. Бітенський, В.А. Абрамов та ін. ; за ред. В.Л. Гавенка, В.С. Бітенського. К. : ВСВ "Медицина", 2015. 512 с.</p> <p>4. Егоров А.Ю. Нехимические зависимости. СПб.: Речь, 2007. 199 с.</p> <p>5. Короленко Ц. П. Социодинамическая психиатрия. Практическое руководство. М.: Академический Проект, 2000. 460 с.</p> <p>6. Ліщинська О.А. Культурна психічна залежність особистості: Практичне керівництво для психологів. К.: Шкільний світ, 2007. 120 с.</p> <p>7. Максимова Н. Ю. Психологія адиктивної поведінки. Навчальний посібник К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2002. 308 с.</p> <p>8. Менделевич В.Д., Зобин М.Л. Аддиктивное влечение. М., 2012. 263 с.</p> <p>9. Руководство по аддиктологии / под. ред. проф. В. Д. Менделевича. СПб.: Речь, 2007. 768 с.</p> <p>10. Шабанов П. Д. Основы наркологии. СПб.: Лань, 2002. 560 с.</p>	<p>1. Написати реферат: «Адикція: основні форми прояву», «Адиктивна поведінка- девіантна поведінка: співвідношення понять».</p> <p>2. Описати типи девіантної поведінки.</p>	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі); 10 б – за підготовку і презентацію реферату 10 б за індивідуальну роб.	Перший тиждень
--	--------	--	--	---	----------------

<p>ТЕМА2. Концепція залежної особистості</p> <p>План</p> <p>1.Чинники формування адиктивної поведінки. 2.Нейрофізіологічні моделі формування залежних розладів. 3.Психологічні моделі формування залежних розладів.</p>	лекція	<p>Психіатрія і наркологія : підручник / В.Л. Гавенко, В.С. Бітенський, В.А. Абрамов та ін. ; за ред. В.Л. Гавенка, В.С. Бітенського. — 2-ге вид., переробл. і допов. — К. : ВСВ "Медицина", 2015. — 512 с.</p> <p>Бурлачук Л. Ф. Психотерапия: учебник для вузов (психологические модели) / Л. Ф. Бурлачук, А. С. Кочарян., М. Е. Жидко – СПб.: Питер, 2009. – 496 с.</p> <p>Ліщинська О.А. Модель формування адиктивного потенціалу особистості/ Практична психологія та соціальна робота, № 3, 2013 р, ст. 1-9.</p>	<p>1.Самостійно вивчити питання про вплив важких обставин формування особистості на можливість виникнення адиктивної поведінки, щоб мати змогу обговорити його з викладачем.</p> <p>2.Описати портрет залежної особистості.</p>	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі); 10б за індивідуальну роботу боту	Другий тиждень
<p>ТЕМА3. Класифікація залежностей</p> <p>1.Історія поширення психічно активних речовин (ПАР). 2.Розподіл ПАР на депресанти, стимулятори</p>	лекція	<p>1.Бурлачук Л. Ф. Психотерапия: учебник для вузов (психологические модели). СПб.: Питер, 2009. 496 с.</p> <p>2.Змановская Е. В. Девиантология: (Психология отклоняющегося поведения): Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений.М.:Академия, 2004. 288 с.</p>	<p>1.Виписати види залежностей</p> <p>2.Виписати з художньої літератури(на вибір)</p>	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі); 10б за індивідуальну роботу	Третій тиждень

<p>і галюциногени.</p> <p>3.Соціологічні, сімейні, психологічні та біологічні аспекти залежної поведінки.</p> <p>4.Види адикцій. Хімічні та нехімічні залежності.</p> <p>5.Основні мотиви адиктивних розладів.</p> <p>6.Психодинаміка адиктивних розладів.</p> <p>7.Вікові та гендерні особливості адикцій.</p>		<p>3.Психіатрія і наркологія : підручник. В.Л. Гавенко, В.С. Бітенський, В.А. Абрамов та ін. ; за ред. В.Л. Гавенка, В.С. Бітенського. К. : ВСВ "Медицина", 2015. 512 с.</p> <p>4.Егоров А.Ю. Нехимические зависимости. СПб.: Речь, 2007. 1990 с.</p> <p>5.Короленко Ц. П.Социодинамическая психиатрия. Практическое руководство.М.: Академический Проект, 2000. 460 с.</p> <p>6. Ліщинська О.А. Культова психічна залежність особистості: Практичне керівництво для психологів. К.: Шкільний світ, 2007. 120 с.</p> <p>7. Максимова Н. Ю. Психологія адиктивної поведінки. Навчальний посібник К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2002. 308 с.</p> <p>8.Менделевич В.Д., Зобин М.Л. Аддиктивное влечение. М. , 2012. 263с.</p> <p>9.Руководство по аддиктологии / под. ред. проф. В. Д. Менделевича. СПб.: Речь, 2007. 768 с.</p> <p>10.Шабанов П. Д. Основы наркологии..СПб.: Лань, 2002. 560 с.</p>	<p>портрет залежної людини(персонажа твору)та зробити психологічний аналіз та своє бачення.</p> <p>3.Побудувати структуру моделі залежної поведінки на основі наявних у психологічній науці напрямів та теорій.</p>		
<p>ТЕМА 4. Проблеми діагностики особистісної схильності до адиктивної поведінки</p> <p>ПЛАН</p>	<p>лекція</p>	<p>Психіатрія і наркологія : підручник / В.Л. Гавенко, В.С. Бітенський, П86 В.А. Абрамов та ін. ; за ред. В.Л. Гавенка, В.С. Бітенського. 2-ге вид., переробл. і допов. К. : ВСВ "Медицина", 2015. — 512 с.</p>	<p>1.Написати реферат на тему: «Психодіагностичний інструментарій адикцій»</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі); 10 б – за підготовку і</p>	<p>Четвертний тиждень</p>

<p>1.Пошук критеріїв залежності.</p> <p>2.Основні риси залежної особистості. 3.Поняття розладу особистості.</p> <p>4.Методики психологічної діагностики залежності:</p>		<p>Бурлачук Л. Ф. Психотерапия: учебник для вузов (психологические модели) / Л. Ф. Бурлачук, А. С. Кочарян., М. Е. Жидко – СПб.: Питер, 2009. – 496 с.</p>	<p>2.Описати «12 кроків» у одному із запропонованих підручників.</p>	<p>презентацію реферату 10б за індивідуальну роботу</p>	
<p>ТЕМА 5. Алкоголізм: термінологія та класифікація. Клінічна картина</p> <p>План</p> <p>1.Стадії розвитку хвороби, підлітковий алкоголізм, алкоголізм у жінок.</p> <p>2.Теорії алкоголізму(біологічні, генетичні, психологічні).</p> <p>3.Психологічні чинники формування алкогольної адиктивної поведінки.</p> <p>4.Профілактика алкоголізму.</p> <p>5.Лікування та реабілітація хворих на алкоголізм.</p>	<p>лекція</p>	<p>1.Бурлачук Л. Ф. Психотерапия: учебник для вузов (психологические модели). СПб.: Питер, 2009. 496 с.</p> <p>2.Змановская Е. В. Девиантология: (Психология отклоняющегося поведения): Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений.М.:«Академия», 2004. 288 с.</p> <p>3.Психіатрія і наркологія : підручник. В.Л. Гавенко, В.С. Бітенський, В.А. Абрамов та ін. ; за ред. В.Л. Гавенка, В.С. Бітенського. К. : ВСВ "Медицина", 2015. 512 с.</p> <p>4.Егоров А.Ю. Нехимические зависимости. СПб.: Речь, 2007. 1990 с.</p> <p>5.Короленко Ц. П.Социодинамическая психиатрия. Практическое руководство.М.: Академический Проект, 2000. 460 с.</p> <p>6. Ліщинська О.А. Культова психічна залежність особистості: Практичне керівництво для психологів. К.: Шкільний світ, 2007. 120 с.</p> <p>7. Максимова Н. Ю. Психологія адиктивної поведінки. Навчальний посібник К.: Видавничо-</p>	<p>писати реферат на тему: «Алкоголізм: шляхи профілактики»</p> <p>2.Написати есе, в якому проаналізувати свої спостереження за змінами особистості знайомого алкоголіка.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі). 10 б –реферат з презентацією</p>	<p>П'ятий тижде</p>

		<p>поліграфічний центр «Київський університет», 2002. 308 с.</p> <p>8. Менделевич В.Д., Зобин М.Л. Аддиктивное влечение. М., 2012. 263с.</p> <p>9. Руководство по аддиктологии / под. ред. проф. В. Д. Менделевича. СПб.: Речь, 2007. 768 с.</p> <p>10. Шабанов П. Д. Основы наркологии. СПб.: Лань, 2002. 560 с.</p>			
<p>Темаб. Наркоманія: термінологія та класифікація психоактивних речовин.</p> <p>План</p> <p>1. Синдромологія наркоманії.</p> <p>2. Характеристика психоактивних речовин.</p> <p>3. Розвиток наркоманії.</p> <p>4. Психологічні чинники формування наркоманії.</p> <p>5. Особистісні риси хворих на наркоманію.</p> <p>6. Лікування та реабілітація хворих на наркоманію.</p> <p>7. Профілактика наркоманії.</p>	лекція	<p>1. Бурлачук Л. Ф. Психотерапія: учебник для вузов (психологические модели). СПб.: Питер, 2009. 496 с.</p> <p>2. Змановская Е. В. Девиантология: (Психология отклоняющегося поведения): Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. М.: «Академия», 2004. 288 с.</p> <p>3. Психіатрія і наркологія : підручник. В.Л. Гавенко, В.С. Бітенський, В.А. Абрамов та ін. ; за ред. В.Л. Гавенка, В.С. Бітенського. К. : ВСВ "Медицина", 2015. 512 с.</p> <p>4. Егоров А.Ю. Нехимические зависимости. СПб.: Речь, 2007. 1990 с.</p> <p>5. Короленко Ц. П. Социодинамическая психиатрия. Практическое руководство. М.: Академический Проект, 2000. 460 с.</p> <p>6. Ліщинська О.А. Культурна психічна залежність особистості: Практичне керівництво для психологів. К.: Шкільний світ, 2007. 120 с.</p> <p>7. Максимова Н. Ю. Психологія адиктивної поведінки. Навчальний посібник К.: Видавничо-</p>	<p>Індивідуальна робота:</p> <p>Підготувати реферати із описом найвідоміших психоактивних речовин для того, щоби на занятті зробити презентацію і аналіз.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p> <p>10 б – за підготовку і презентацію реферату</p>	Шостий тиждень

		<p>поліграфічний центр «Київський університет», 2002. 308 с.</p> <p>8. Менделевич В.Д., Зобин М.Л. Аддиктивное влечение. М., 2012. 263с.</p> <p>9. Руководство по аддиктологии / под. ред. проф. В. Д. Менделевича. СПб.: Речь, 2007. 768 с.</p> <p>10. Шабанов П. Д. Основы наркологии. Лань, 2002. 560 с.</p>			
<p>Тема 7. Адикції нехімічного походження План</p> <p>1. Критерії нехімічних залежностей.</p> <p>2. Ігрова залежність (гемблінг). Стадії розвитку гемблінгу.</p> <p>3. Особистісні риси патологічних гемблерів.</p> <p>4. Комп'ютерна адикція як новий вид залежності.</p> <p>5. Сексуальна адикція.</p> <p>6. Культурна психічна залежність особистості.</p> <p>7. Харчова залежність та її основні ознаки..</p>	семінар	<p>1. Бурлачук Л. Ф. Психотерапия: учебник для вузов (психологические модели). СПб.: Питер, 2009. 496 с.</p> <p>2. Змановская Е. В. Девиантология: (Психология отклоняющегося поведения): Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. М.: «Академия», 2004. 288 с.</p> <p>3. Психіатрія і наркологія : підручник. В.Л. Гавенко, В.С. Бітенський, В.А. Абрамов та ін. ; за ред. В.Л. Гавенка, В.С. Бітенського. К. : ВСВ "Медицина", 2015. 512 с.</p> <p>4. Егоров А.Ю. Нехимические зависимости. СПб.: Речь, 2007. 1990 с.</p> <p>5. Короленко Ц. П. Социодинамическая психиатрия. Практическое руководство. М.: Академический Проект, 2000. 460 с.</p> <p>6. Ліщинська О.А. Культурна психічна залежність особистості: Практичне керівництво для психологів. К.: Шкільний світ, 2007. 120 с.</p> <p>7. Максимова Н. Ю. Психологія адиктивної поведінки. Навчальний посібник К.: Видавничо-</p>	<p>Розглянути класифікацію нехімічних (поведінкових) залежностей у сучасній літературі та підготувати детальний опис одного обраного виду нехімічної адикції зі списку наведеного нижче: нервова анорексія; булімія; сексуальна адикція; гемблінг; комп'ютерна залежність (кібер-адикція); трудової залежності; культова психічна залежність; адикція стосунків; міжособистісна залежність; залежність у подружніх стосунках; залежна любов: токсична любов, любов-манія, любов-залежність, любов-прихильність.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p> <p>10 б. (студентам ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи).</p>	Сьомий тиждень

8.Трудоголізм та адиктивні організації.		<p>поліграфічний центр «Київський університет», 2002. 308 с.</p> <p>8.Менделевич В.Д., Зобин М.Л. Аддиктивное влечение. М. , 2012. 263с.</p> <p>9.Руководство по аддиктологии / под. ред. проф. В. Д. Менделевича. СПб.: Речь, 2007. 768 с.</p> <p>10.Шабанов П. Д. Основы наркологии. СПб.: Лань, 2002. 560 с.</p>			
<p>Тема 8. Міжособистісна залежність, невротичне кохання</p> <p>План</p> <p>1.Міжособистісна залежність як первинна форма залежності.</p> <p>2.Розвиток первинної залежності в онтогенезі людини: потреба у залежності у концепціях Е. Фромма, Дж. Боулбі та М. Ейнсуорт.</p> <p>3.Міжособистісна залежність у дорослому віці та побудова міжособистісних стосунків.</p>	семінар	<p>1.Бурлачук Л. Ф. Психотерапия: учебник для вузов (психологические модели). СПб.: Питер, 2009. 496 с.</p> <p>2.Змановская Е. В. Девиантология: (Психология отклоняющегося поведения): Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений.М.:«Академия», 2004. 288 с.</p> <p>3.Психіатрія і наркологія : підручник. В.Л. Гавенко, В.С. Бітенський, В.А. Абрамов та ін. ; за ред. В.Л. Гавенка, В.С. Бітенського. К. : ВСВ "Медицина", 2015. 512 с.</p> <p>4.Егоров А.Ю. Нехимические зависимости. СПб.: Речь, 2007. 1990 с.</p> <p>5.Короленко Ц. П.Социодинамическая психиатрия. Практическое руководство.М.: Академический Проект, 2000. 460 с.</p> <p>6. Ліщинська О.А. Культова психічна залежність особистості: Практичне керівництво для психологів. К.: Шкільний світ, 2007. 120 с.</p> <p>7. Максимова Н. Ю. Психологія адиктивної поведінки. Навчальний посібник К.: Видавничо-</p>	<p>1.Написати реферат на тему: «Любовна залежність»</p> <p>2.Есе на основі кіноматографа (художній фільм)- підібрати фільм, сюжетом якого є проблема міжособистісних адикцій.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p> <p>10 б – за підготовку і презентацію творчої роботи</p> <p>10 б – за підготовку і презентацію реферату</p>	Восьмий тиждень

		<p>поліграфічний центр «Київський університет», 2002. 308 с.</p> <p>8. Менделевич В.Д., Зобин М.Л. Аддиктивное влечение. М., 2012. 263с.</p> <p>9. Руководство по аддиктологии / под. ред. проф. В. Д. Менделевича. СПб.: Речь, 2007. 768 с.</p> <p>10. Шабанов П. Д. Основы наркологии. Лань, 2002. 560 с.</p>			
<p>Тема 9. Співзалежність</p> <p>План</p> <p>1. Співзалежність: визначення, критерії.</p> <p>2. Характеристика співзалежності.</p> <p>3. Біологічні і соціальні передумови до розвитку співзалежності.</p> <p>4. Виявлення і корекція співзалежності.</p>	семінар	<p>1. Бурлачук Л. Ф. Психотерапия: учебник для вузов (психологические модели). СПб.: Питер, 2009. 496 с.</p> <p>2. Змановская Е. В. Девиантология: (Психология отклоняющегося поведения): Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. М.: «Академия», 2004. 288 с.</p> <p>3. Психіатрія і наркологія : підручник. В.Л. Гавенко, В.С. Бітенський, В.А. Абрамов та ін. ; за ред. В.Л. Гавенка, В.С. Бітенського. К. : ВСВ "Медицина", 2015. 512 с.</p> <p>4. Егоров А.Ю. Нехимические зависимости. СПб.: Речь, 2007. 1990 с.</p> <p>5. Короленко Ц. П. Социодинамическая психиатрия. Практическое руководство. М.: Академический Проект, 2000. 460 с.</p> <p>6. Ліщинська О.А. Культурна психічна залежність особистості: Практичне керівництво для психологів. К.: Шкільний світ, 2007. 120 с.</p> <p>7. Максимова Н. Ю. Психологія адиктивної поведінки. Навчальний посібник К.: Видавничо-</p>	<p>Описати форми співзалежної поведінки на матеріалі есе (з досвіду спостережень за іншими людьми), чи з матеріалів художньої літератури.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі). 10 б – за підготовку і презентацію творчої роботи</p>	<p>Дев'ять тижнів</p>

		<p>поліграфічний центр «Київський університет», 2002. 308 с.</p> <p>8. Менделевич В.Д., Зобин М.Л. Аддиктивное влечение. М., 2012. 263с.</p> <p>9. Руководство по аддиктологии / под. ред. проф. В. Д. Менделевича. СПб.: Речь, 2007. 768 с.</p> <p>10. Шабанов П. Д. Основы наркологии. Лань, 2002. 560 с.</p>		
--	--	---	--	--

6. Система оцінювання курсу

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Із максимальних 100 балів загального оцінювання предмету, які може набрати студент у ході засвоєння дисципліни максимум 50 балів</p> <ul style="list-style-type: none"> - опитування на семінарських заняттях (максимум 5 б); - підготовка і презентація реферату (максимум 10б); - індивідуальна робота (максимум 10 б); - написання есе з презентацією (максимум 10 б); - контрольна робота (максимум 10 балів); - участь у груповій роботі (дискусії, круглі столи) - (максимум 5б) <p>інші 50 балів – це залікова творча робота</p> <p>Підсумковий контроль – залік (грудень)</p> <p>Сумарна кількість – 100 балів.</p> <p style="text-align: center;">Критерії оцінювання знань студентів:</p> <p>В основу системи оцінювання знань студентів із навчальної дисципліни «Основи аддиктології» закладені наступні критерії:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) повнота знань – вичерпна достатність у відтворенні інформації щодо змісту навчальної дисципліни; 2) адекватність знань – їх правильність, відповідність засадничим основам курсу; 3) усвідомленість (осмисленість) знань – розуміння смислу інформації по навчальній дисципліні та вміння його вербалізувати
--	---

	<p>Виходячи з цього, оцінка «відмінно» ставиться за наявність у студента вичерпних і правильних знань щодо головних проблем яких були присвячені лекційні та семінарські заняття. При цьому знання повинні бути осмисленими, що проявляється у повних їх поясненнях. Вміння підходити до рішення завдання не тільки у форматі репродукції, але й творчого мислення.</p> <p>Оцінка «добре» ставиться за наявність у студента знань щодо більшості тем з дисципліни «Основи адиктології», які передбачені програмою. При цьому знання характеризуються адекватністю, але є частково усвідомленими (студент за формою відповіді пояснити смисл може не завжди).</p> <p>Оцінка «задовільно» ставиться за наявність у студента фрагментарних знань з дисципліни «Основи адиктології», які при цьому не завжди точно ним розуміються і недостатньо повно вербалізуються.</p> <p>Оцінка «незадовільно» ставиться за відсутність у студента знань щодо головних проблем з дисципліни «Основи адиктології» та наявність часткових знань, які він неправильно розуміє і неправильно трактує.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Письмова робота представляє собою той вид творчої роботи з дисципліни «Основи адиктології», який охоплює такий вид проведення дослідження, як залік. Студентам необхідно вибрати із списку (перелік видів залежностей) той вид залежностей, з яким хоче кожен з них провести дослідження, яке потрібно описати (письмова робота) презентувати на парі.</p>
<p>Семінарські заняття</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Девіантна поведінка: структура, механізми, клінічні форми. Девіантна поведінка: адиктивна поведінка 2. Концепція залежності особистості 3. Класифікація залежностей 4. Проблеми діагностики особистісної схильності до адиктивної поведінки 5. Трудоголізм: термінологія та класифікація. Клінічна картина. 6. Наркоманія: термінологія та класифікація психоактивних речовин 7. Адикції нехімічного походження 8. Міжособистісна залежність

	9.Співзалежність
Умови допуску до підсумкового контролю	Умови допуску до підсумкового контролю (залік)передбачають виконання студентом навчальної програми курсу з обов'язковим виконанням її складових(відвідування занять та підготовка до різних форм їх проведення). Підсумковий контроль у формі заліку здійснюється на основі зарахування всіх виконаних студентами завдань (для цього отримані бали сумуються, а їх кількість не повинна бути меншою, ніж 50 балів.
7. Політика курсу	
Політика курсу «Основи адиктології» передбачає перездачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. Студенти, які слухають дисципліну зобов'язані відпрацювати заняття/ невиконаний обсяг робіт (переписати контрольну роботу, написати реферат, виконати творчу роботу). У випадку невиконання студентами вищезначених вимог, запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недобросовісності (списування) студент буде недопущений до здачі підсумкового контролю(у разі якщо він не відпрацює пропущені заняття і не виконає обов'язкову навчальну програму). Якщо студент не ліквідував заборгованість і не набрав мінімум 50 балів, він буде спрямований на повторне вивчення навчальної дисципліни.	
8. Рекомендована література	

Основна:

1. Бурлачук Л. Ф. Психотерапия: учебник для вузов (психологические модели). СПб.: Питер, 2009. 496 с.

2. Змановская Е. В. Девиантология: (Психология отклоняющегося поведения): Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений М.: Издательский центр «Академия», 2004. 288 с.
3. Психіатрія і наркологія : підручник / В.Л. Гавенко, В.С. Бітенський, В.А. Абрамов та ін. К. : ВСВ "Медицина", 2015. 512 с.
4. Егоров А.Ю. Нехимические зависимости. СПб.: Речь, 2007. 1990 с.
5. Аддиктивное влечение. В. Д. Менделевич, М. Л. Зобин. М. : МЕДпрессинформ, 2012. , 263 с
6. Максимова Н. Ю. Психологія адиктивної поведінки. Навчальний посібник. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2002. 308 с.
7. Руководство по аддиктологии / под. ред. проф. В. Д. Менделевича. СПб.: Речь, 2007. 768 с.
8. Шабанов П. Д. Основы наркологии. СПб.: Лань, 2002. 560 с.
9. Ліщинська О.А. Культурна залежність особистості: Практичне керівництво для психологів. К.: Шкільний світ, 2007. 120 с.

Додаткова:

1. Балинт М. Базисный дефект: Терапевтические аспекты регрессии. Пер. с англ. Агарков В. А., Кравец С. В. М.: “Когито-Центр”, 2002. 526 с.
2. Братусь Б. С. Аномалии личности / Братусь Борис Сергеевич. М.: Мысль, 1988. 301 с.
3. Бурбо Л. Пять травм, которые мешают быть самим собой. Перевод В. Трилиса. К.: «София» М.: «Гелиос», 2001. 168 с.
4. Варга А. Я. Системная семейная психотерапия .СПб.: Речь, 2001.144 с.
5. Джонсон С. М. Психотерапия характера: практ. Рук. М.: Центр психологической культуры, 2001. 355 с. (Техники психотерапии).
6. Кернберг О. Ф. Отношения любви: норма и патология. Пер. с англ. М. Н. Георгиевой. М.: Независимая фирма «Класс», 2000. 256 с.
7. Коркина М. В. Нервная анорексия. Учеб. пособие для мед. ин-тов. М.: Медицина, 1986. 176 с.
8. Короленко Ц. П. Социодинамическая психиатрия. Практическое руководство.М.: Академический Проект, 2000. 460 с.
9. Котляров А. В. Другие наркотики, или Homo addictus: Человек зависимый. М.: Психотерапия, 2006. 480 с.
10. Кочарян А. С. Психотерапия сексуальных расстройств и супружеских конфликтов. М.: Медицина, 1994. 224 с.
11. Кочарян А. С. Психологические модели зависимых расстройств .Вісник Харківського університету. Серія психологія. 2004. № 617. С. 92-96.
12. Кочарян А. С. Токсическая любовь как форма патологии супружеских отношений .Вісник Харківського університету. Серія психологія. 1998. № 419. С. 87-91.
13. [Ліщинська О.](#) Інтерактивні потреби особистості як чинник автономності або залежності./ [Педагогічний процес: теорія і практика.](#) 2016. Вип. 3.-С. 47-51. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pptp_2016_3_10
14. Ліщинська О.А. Нефармакологічна залежність, як виклик практичній психології та сімейному вихованню. Наукові студії із соціальної та політичної психології. 2006.Вип. 11(14). К.,С.133–140.

15. Ліщинська О.А. Соціально-психологічні механізми культової психічної залежності особистості //Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна. Збірник наукових праць /Головний редактор М.Й. Варій.Львів: ЛьвДУВС, 2010. Вип1. С.127-140
16. Ліщинська О.А. Модель формування адиктивного потенціалу особистості/ Практична психологія та соціальна робота, № 3, 2013 р, ст. 1-9.
17. Ліщинська О. А., Психологічна концепція соціальної залежності /Педагогічний Процес: теорія і Практика, N 3-4 (48-49), 2015.
- 18.Личко А. Е. Подростковая наркология .Л.: Медицина, 1991. – 304 с.
- 19.Пил С. Любовь и зависимость / Стентон Пил, Арчи Бродски / Пер. с англ. – М.: Институт Общегуманитарных исследований, 2005. 384 с.
- 20.Поттер-Эфрон Р. Стыд, вина и алкоголизм: клиническая практика / Роналд Поттер-Эфрон / Пер. с англ. М.: Институт общегуманитарных исследований, 2002. – 416 с.
- 21.Психология и лечение зависимого поведения / Под ред. С. Даулинга / Пер. с англ. Р. Р. Муртазина – М.: Независимая фирма «Класс», 2000. 240 с.
- 22.Уайнхолд Б. Освобождение от созависимости .Перевод с англ. А. Г. Чеславской. М.: Независимая фирма «Класс» 224 с.
- 23.Уайнхолд Б. Противозависимость: бегство от близости / Берри Уайнхолд, Джений Уайнхолд / пер. с англ. Е. Бабенко, Г. Смолин. Каменец-Подольский: Аксиома, 2009. – 328 с.
- 24.Чуркин А. А. Краткое руководство по использованию МКБ-10 в психиатрии и наркологии. М.: «Триада-Х», 2000. 232 с.

Викладач Мішиха Лариса Петрівна